

Συναντήσαμε τον Χόρχε Σαμπάλσα, τον «ασυμβίβαστο επαναστάτη των Τουπαμάρος», λίγες ώρες μετά την επιτυχημένη εκδήλωση-συζήτηση «Οι μάχες του χτες, οι προκλήσεις του σήμερα», με αφορμή το βιβλίο του Δ. Κουφοντίνα «Γεννήθηκα 17 Νοέμβρη». Το άλλοτε κορυφαίο στέλεχος του κινήματος επισημαίνει ότι «η πλειοψηφία των Τουπαμάρος συνεχίζουν».

«Ο Κουφοντίνας με παρακίνησε με το παράδειγμα αξιοπρέπειας που επέδειξε και επιδεικνύει στη φυλακή»

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ στον Νίκο Σβέρκο

• Μεγαλώσατε σε μια ισχυρή πολιτική οικογένεια. Τι σας κίνησε να προχωρήσετε στην «ταξική αυτοκτονία», όπως έχετε πει ο ίδιος;

Και τα τρία αδέρφια της οικογένειάς μου συμμετείχαμε στην εξέγερση της δεκαετίας του '60 στην Ουρουγουάη- ο αδελφός μου ο Ρικάρντο σκοτώθηκε στην επιχείρηση κατάληψης του Πάντο. Ούτως ή άλλως οι αρχές της αλληλεγγύης ξεπερνούν τους διαχωρισμούς ανάμεσα στην αστική τάξη και τα χαμηλότερα στρώματα και προσωπικά ανήκω σε μια γενιά βαθιά επηρεασμένη από τη δράση του Τσε Γκεβάρα. Είμαστε η γενιά του Τσε Γκεβάρα, για να το πω πιο απλά.

• Ενα από τα βασικά συνθήματα των Τουπαμάρος ήταν «οι λέξεις μάς χωρίζουν, η δράση μάς ενώνει». Σήμερα όμως βλέπουμε να συνεχίζεται η πολυδιάσπαση των επαναστατικών και αντικαπιταλιστικών δυνάμεων σε όλο τον κόσμο. Υπάρχει τρόπος να ξεπεραστούν αυτές οι διαφορές;

Αυτό το σύνθημα εξέφραζε την απόρριψη μιας Αριστεράς που διακήρυττε ότι είναι μαχητική και που συζητούσε το θέμα της επανάστασης σαν σε κουβέντα με καφέ. Οσον αφορά τους Τουπαμάρος, όσοι έχουν επιβιώσει από την κρατική τρομοκρατία είναι χωρισμένοι στα δύο λόγω της δράσης τους. Η πλειοψηφία των Τουπαμάρος συνεχίζουν σήμερα να πιστεύουν στις ιδέες της κοινωνικής χειραφέτησης, ενώ λιγότεροι από 100 πρώην αντάρτες είναι στην κυβέρνηση. Οσον αφορά τη γενικότερη εικόνα, πιστεύω σε αυτό που είχε πει ο Τσε, ότι η δράση μπορεί να δημιουργήσει τις υποκειμενικές συνθήκες για την επανάσταση. Ωστόσο δεν είναι απαραίτητο να υπάρχει ενότητα προκειμένου να οδηγηθούμε σε συνθήκες επανάστασης. Αυτό συνέβη στη Ρωσία, την Κίνα, τη Νικαράγουα. Σήμερα όμως η διάσπαση της Αριστεράς και των κινήματων συνοδεύεται από την ατομικοποίηση των επαναστατών, ενώ όσο δρούσαν επαναστατικά οι Τουπαμάρος εντάχθηκαν σε αυτούς μαρξιστές, μαοϊκοί, αναρχικοί, άνθρωποι που εκκινούσαν από διαφορετικές αφετηρίες. Και μέσα από τη δράση στη δεκαετία του '70 δημιουργήθηκε το συντονιστικό επαναστατικών οργανώσεων στον Νότο της Λατινικής Αμερικής, στο οποίο συμμετείχαν το MIR, ο Επαναστατικός Στρατός του Λαού της Αργεντινής, ο Στρατός Εθνικής Απελευθέρωσης της Βολιβίας...

• Ο Χοσέ Μουχίκα είναι πρόεδρος της Ουρουγουάης, ο Φερνάντες Ουιδόμπρο είναι υπουργός Αμυνας. Ορισμένοι υποστηρίζουν ότι ο Ραούλ Σεντίκ δεν θα διάλεγε ποτέ αυτόν τον δρόμο...

Ο Σεντίκ ανάμεσα στο να είναι βουλευτής του Σοσιαλιστικού Κόμματος ή συνιδρυτής του αγροτικού κινήματος επέλεξε το δεύτερο. Το 1985, όταν βγήκε από τις φυλακές, ανάμεσα στο να «ριχτεί» στην εκλογική μάχη ή να συνεχίσει τον αγώνα υπέρ των φτωχών, επέλεξε πάλι το δεύτερο. Υποστήριζε ένα πρόγραμμα τεσσάρων σημείων: τον αγώνα για την αγροτική μεταρρύθμιση, την κρατικοποίηση της κεντρικής τράπεζας, τη μη αποπληρωμή του εξωτερικού χρέους και μια μεγάλη αύξηση των μισθών. Ενώ

λοιπόν ο Σεντίκ υποστήριζε την απαλλοτρίωση των μεγάλων εκτάσεων πάνω από 2.500 εκτάρια χωρίς αποζημίωση προς τους μεγαλοτσιφλικάδες, ο Μουχίκα υλοποίησε μια αντιμεταρρύθμιση, που έχει οδηγήσει το 30% της γης να ανήκει στα χέρια ξένων εταιρειών. Ενώ ο Σεντίκ ήταν ενάντια στη διεθνοποίηση της οικονομίας, ο Μουχίκα έχει προωθήσει συμφωνίες ελεύθερου εμπορίου και ειδικές οικονομικές ζώνες. Ενώ ο Σεντίκ υποστήριζε, όταν πήραμε τα όπλα, ότι οι μισθοί πρέπει να επιστρέψουν στα επίπεδα της δεκαετίας του '60, σήμερα οι μισοί εργαζόμενοι λαμβάνουν εισόδημα που αντιστοιχεί στο 1/4 του «καλαθιού». Ενώ ο Σεντίκ ήταν υπέρ της αναδιανομής του πλούτου, αυτή τη στιγμή το 1% του πληθυσμού της Ουρουγουάης κατέχει πλούτο ισάξιο με αυτόν του 50% του λαού. Ο Σεντίκ υποστήριζε την επανάσταση. Ο Μουχίκα κάνει τώρα μια αντεπανάσταση. Ολα αυτά έρχονται σε αντίφαση με την πλασματική εικόνα που καλλιεργείται για τον Μουχίκα στο εξωτερικό.

14 Μαρτίου 1985, ημέρα που αποφυλακίζονται τα ηγετικά στελέχη των Τουπαμάρος. Στην μπροστινή σειρά, από αριστερά προς τα δεξιά, ο Χοσέ Μουχίκα, ο Αντόλφο Βασέμ, ο Μαουρίτσιο Ρόζενκοφ, ο Χόρχε Σαμπάλσα, ο Τζούλιο Μαρενάλες και ο Ελευτέριο Φερνάντες Ουιδόμπρο

• Στην Ευρώπη λέγεται ότι οι προοδευτικές κυβερνήσεις σε πολλές χώρες της Λατινικής Αμερικής γεννούν ελπίδες...

Η Ευρώπη θα πρέπει να σκεφτεί τι συμβαίνει στη Βραζιλία, όπου ο λαός ξεσηκώθηκε για να μην αναλάβει η χώρα τη διοργάνωση του Μουντιάλ, ή τι συμβαίνει στη Χιλή, όπου παραμένουν φυλακισμένοι στις χειρότερες συνθήκες εκατοντάδες σύντροφοι ιθαγενείς Μαπούτσε. Ολα αυτά σε χώρες με προοδευτικές κυβερνήσεις. Η Ευρώπη θα έπρεπε να ξέρει ότι στις φυλακές ανηλίκων της Ουρουγουάης γίνονται βασανιστήρια. Σε μια χώρα που κυβερνά ο Μουχίκα, ο πρώην σύντροφος βασανισθεισών γυναικών που είχαν βιαστεί, συντρόφων που εξαφανίστηκαν. Αυτά λοιπόν αναδεικνύουν τις αντιφάσεις ανάμεσα στον προοδευτικό λόγο με αριστερά στοιχεία και σε έναν «προοδευτισμό» που εξυπηρετεί τα συμφέροντα του κεφαλαίου.

• Στην Ελλάδα είναι ανοιχτό το ενδεχόμενο να υπάρξει το επόμενο διάστημα μια κυβέρνηση της Αριστεράς, όπως λέει ο ΣΥΡΙΖΑ. Μπορεί να βοηθήσει τους «από κάτω» μια τέτοια κυβέρνηση;

Εγώ διαβάζω την Ιστορία. Στη Λατινική Αμερική αυτές οι προοδευτικές κυβερνήσεις γέννησαν προσδοκίες στον κόσμο, που ευελπιστούσε ότι θα λυθούν κοινωνικά και οικονομικά προβλήματα. Τελικά όμως αυτές λειτουργούν προς όφελος του κεφαλαίου. Φαίνεται ότι ο στόχος τους ήταν να «καναλιζάρουν» τις λαϊκές κινητοποιήσεις στο Κοινοβούλιο και τις εκλογές, προκειμένου ο λαός, αντί να διαδηλώνει και να μάχεται στους δρόμους, να ψηφίζει έναν εκπρόσωπό του στο Κοινοβούλιο κάθε τέσσερα χρόνια. Μακάρι να ίσχυε το αντίθετο, αλλά αυτό συνέβαινε πάντα...

• Με ποιον τρόπο λοιπόν μπορεί να αντιμετωπιστεί η επίθεση του διεθνούς κεφαλαίου, του ΔΝΤ, μια επίθεση που έζησε και η Λατινική Αμερική;

Η λύση είναι η ανάπτυξη των κοινωνικών και λαϊκών κινημάτων, που θα φέρει ξανά στο προσκήνιο το ζήτημα της επαναστατικής βίας. Γιατί όταν ο κόσμος διαμαρτύρεται στον δρόμο, αγανακτεί στις πλατείες και τρώει ξύλο από την αστυνομία, τίθεται το ζήτημα του πώς θα αμυνθεί. Είναι ένα ανοιχτό ζήτημα...

• Μια προσωπική ερώτηση: Φυλακιστήκατε για 13 χρόνια, τραυματιστήκατε, βασανιστήκατε, ο αδελφός σας έπεσε στη μάχη, χάσατε συντρόφους. Κάνοντας τη δική σας αναδρομή θεωρείτε ότι οι θυσίες έπιασαν τόπο;

Έχουν μείνει καρποί. Αυτή η δράση έχει αφήσει το ίχνος της στη συνείδηση του κόσμου, στην Ιστορία. Αλλωστε, όπως έλεγε ο Τσε Γκεβέρα, από την εποχή του Σπάρτακου έχουμε μάθει ότι αξίζει να δώσεις τη ζωή σου υπέρ του σκοπού της κοινωνικής χειραφέτησης.

• Βρεθήκατε στην Ελλάδα προκειμένου να μιλήσετε σε εκδήλωση παρουσίασης του βιβλίου του Δημήτρη Κουφοντίνα. Γιατί;

Με τον Δημήτρη έχουμε μια εμπειρία με κοινά χαρακτηριστικά, έχουμε μοιραστεί γραπτώς την κριτική αυτής της εμπειρίας και έχουμε μια κοινή αντίληψη για τον επαναστατικό αγώνα. Ο Δημήτρης με παρακίνησε με το παράδειγμα αξιοπρέπειας που επέδειξε και επιδεικνύει στη φυλακή.

Ποιος είναι

Γεννημένος το 1943, ο Χόρχε Σαμπάλσα υπήρξε ένα από τα ηγετικά στελέχη του «Εθνικού Απελευθερωτικού Κινήματος - Τουπαμάρος». Συνελήφθη το 1973 από τη στρατιωτική χούντα της χώρας και παρέμεινε φυλακισμένος μέχρι το 1985. Υπήρξε για χρόνια συγκρατούμενος με τον εμβληματικό ηγέτη των Τουπαμάρος, Ραούλ Σεντίκ, και τον Χούλιο Μαρενάλες.

Πηγή: efsyn.gr